

**Sporočilo za javnost
za takojšnjo objavo**

NACIONALNI MESEC SKUPNEGA BRANJA 2026: BRANJE JE VESELJE

Ljubljana, 4. september 2026

Pobudniki in organizatorji **devetega Nacionalnega meseca skupnega branja 2026 (NMSB 2026)**, ki bo potekal med **8. septembrom in 11. oktobrom 2026**, se z letošnjo temo **BRANJE JE VESELJE** navezujemo na osrednjo temo nacionalnega dneva branja, ki smo ga prvič obeležili letos 5. marca.

Branje je izkušnja, ki se začne z radovednostjo in konča z občutkom notranjega zadovoljstva, zato NMSB 2026 z osrednjo temo spodbuja k doživljanju in aktivni vlogi posameznika. Veselje ob branju se pogosto rodi v majhnih trenutkih: ko otrok sam izbere knjigo, ko odrasli znova odkrije čas za branje, ko skupina deli zgodbo ali se pogovarja o prebranem. Prav takšni trenutki gradijo trajen odnos do branja.

[Pobudniki](#) NMSB skupaj s [partnerji](#) in [podporniki](#) načrtujemo številne dogodke in dejavnosti, s katerimi prispevamo k boljšemu prepoznavanju pomena bralne pismenosti in bralne kulture na nacionalni ravni, pa tudi v zamejstvu in po svetu. NMSB povezuje vzgojno-izobraževalne in visokošolske zavode, organizacije za izobraževanje odraslih, kulturne ustanove ter številne druge ustanove in organizacije s področja bralne kulture: splošne knjižnice, založbe, knjigarne ... ter nevladne organizacije z različnih področij, ki v središče svojega delovanja postavljajo otroke, mladino, starejše in družine oziroma se pri svojem delu srečujejo z različnimi generacijami.

Pripravili bomo dejavnosti, ki dajejo prednost užitku pred obveznostjo, omogočajo svobodno izbiro bralnih gradiv, povezujejo generacije in skupnosti ter ustvarjajo prijetno in spodbudno bralno okolje brez vrednotenja. Naj bodo to skupna branja, bralni kotički, izmenjave knjig, priporočila, pogovori ali povsem nove, nepričakovane oblike druženja s knjigo. Branje želimo predstaviti kot dejavnost, ki ji bomo z veseljem namenjali čas in pozornost.

Nadaljevali bomo tudi s pobudo [10 minut za branje](#), ki se je že lani dobro usidrala v številnih vzgojno-izobraževalnih zavodih. Želimo si, da bi se oprijela tudi odraslih: mladih in starejših, staršev, zaposlenih in drugih, saj lahko branje tudi njim prinese veselje in užitek.

Dr. Ignacija Fridl Jarc, ministrica za kulturo, in dr. Borut Rončević, minister za izobraževanje, znanost in mladino, sta ob tej priložnosti podprla prizadevanja pobudnikov NMSB za dvig bralne pismenosti in bralne kulture z naslednjima izjavama:

»Letošnji nacionalni mesec skupnega branja nam sporoča, da je branje veselje. Govori o tem, da je knjiga zatočišče v bolečini, žalosti in brezupu, da nam prinaša luč upanja v očeh in radosti v srcu. Le knjige nam omogočajo, da se brez vsakih stroškov in dolgega načrtovanja, zgolj in samo z ljubeznijo do lepe, zapisane besede, lahko odpravimo na najbolj skrivnostna potovanja in vstopamo v svetove, v katerih še nikoli nismo bili. Skupno branje pa je obenem priložnost, da na tej poti nismo sami, da nas vse povezuje čarobna nit našega maternega jezika, da uresničujemo poslanstvo naše dvojine, ki nam omogoča vzpostaviti neposredni stik med jaz in ti, med bralcem in avtorjem ali med enim in drugim bralcem. Ko izmenjavamo svoje bralne izkušnje in knjižna doživetja, se učimo sprejemati različna stališča, spoštovati drugačnost. Knjige nam torej ponujajo priložnost, da se oblikujemo v svetle, strpne, odprte, sočutne in razumevajoče osebnosti. Izkoristimo to priložnost in s skupnim branjem ustvarjajmo lepšo in boljšo skupnost za prihodnje generacije.« - dr. Ignacija Fridl Jarc, ministrica za kulturo

»Branje je ena najpomembnejših popotnic, ki jih lahko damo otrokom. Z njim pridobivajo znanje, razvijajo besedni zaklad, domišljijo, radovednost in sposobnost razmišljanja. Knjiga otroku odpira nove svetove, ga spodbuja k razmišljanju in mu daje prostor za lastno domišljijo. Nacionalni mesec skupnega branja je zato pomembna priložnost, da branje in knjigo še bolj približamo otrokom in mladim ter k branju spodbudimo tudi odrasle. Na ministrstvu se pomena bralne pismenosti zelo dobro zavedamo, zato bomo v prihodnje temu področju namenili še več pozornosti in okrepili aktivnosti za spodbujanje branja. Želimo si, da bi otroci brali ne le zato, ker morajo, ampak predvsem zato, ker jih branje veseli in bogati.« - dr. Borut Rončević, minister za izobraževanje, znanost in mladino

Častni pokrovitelj NMSB 2026 je Slovenska nacionalna komisija za UNESCO.

Vsi dogodki so zbrani v dogodkovniku na spletni strani <https://nmsb.pismen.si>.

V nadaljevanju izpostavljamo nekaj največjih dogodkov:

NMSB 2026 se bo tradicionalno začel z nacionalnim strokovnim posvetom Bralnega društva Slovenije [Branje je veselje](#), ki bo 8. septembra 2026 v Cankarjevem domu v Ljubljani. V ospredje bo postavil branje kot temeljno življenjsko veščino, ki presega šolski prostor in pomembno vpliva na posameznikov osebni razvoj, kritično mišljenje, socialno vključenost ter kakovost življenja v vseh življenjskih obdobjih. Program bo združil vrhunske strokovnjakinje in strokovnjake z različnih področij, ki osvetlujejo branje kot kompleksen, večdimenzionalen proces – od zgodnjega otroštva in družinskega okolja do šole, knjižnic in vseživljenjskega učenja.

17. septembra, na dan zlatih knjig, bodo Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS ter društva in zveze prijateljev mladine obeležili začetek bralne sezone v vrtcih, šolah in knjižnicah z *bralnim maratonom*. V tem času bodo potekale tudi tradicionalne razdelitve darilnih slikanic prvošolcem v Sloveniji, zamejstvu in slovenskem zdomskem/izseljenkem prostoru. Slikanice bodo namenjene razrednemu in družinskemu branju, z njimi bodo podprli tudi pobudo [10 minut za branje](#) in tako najmlajše ter njihove družine že ob vstopu v šolo prijazno povabili v svet knjig.

Javna agencija za knjigo RS (JAK) bo tudi v šolskem letu 2026/2027 s partnerji pripravila nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture [Rastem s knjigo \(RSK\)](#). Eden od ciljev projekta je motivirati mlade za branje mladinskega leposlovja slovenskih avtorjev ter jih spodbuditi k obiskovanju splošnih knjižnic. Podarjeni knjigi slovenskih avtorjev bodo sedmošolci in dijaki prvih letnikov srednjih šol prejeli ob obisku splošne knjižnice.

Na poti po šolah in knjižnicah bosta tudi razstava in stripa [Pot knjige](#) ter [Skrivnost izginulih črk](#), ki mlajše osnovnošolce seznanjata, kako nastane knjiga in kako pomembni so v našem življenju knjige, zgodbe, branje in pisanje.

Še pred začetkom NMSB 2026 je uredniški odbor spletne strani za družinsko pismenost, ki jo ureja Andragoški center Slovenije (ACS), v Knjižnici Ivana Potrča na Ptuju izvedel strokovni dogodek [Kako vzgojiti bralca v času zaslonov](#).

Zavod za gozdove Slovenije, Turistična zveza Slovenije, ACS in Gozdarski inštitut Slovenije bodo tudi letos vabili k [branju v gozdnih knjižnicah](#). Osrednji dogodek bo potekal na Gozdarskem inštitutu v Ljubljani 28. septembra 2026 pod naslovom »Gozdne knjižnice za digitalni odklop in zeleni priklop«, v katerem bomo osrednjo temo NMSB 2026 povezali z letošnjo osrednjo temo svetovnega dneva turizma: »Digitalna agenda in umetna inteligenca za preoblikovanje turizma«. V okviru dogodka bo pripravljena okrogla miza *Razvoj točk branja v gozdu*, na kateri bodo govorili o vplivu postavljanja gozdnih knjižnic in knjigobežnic na bralno kulturo, obisk gozdov ter turistično ponudbo.

Nacionalni inštitut za javno zdravje bo nadaljeval z vseslovensko akcijo [Pokloni čas, polepšaj dan](#), ki je namenjena povezovanju generacij z različnimi oblikami medgeneracijskega branja.

[Splošne knjižnice](#) po vsej Sloveniji vse leto pripravljajo številne brezplačne dogodke, ki sledijo letošnjim poudarkom NMSB.

Mariborska knjižnica bo 28. septembra na Limbuškem nabrežju pripravila *Odprti mikrofoni pod krošnjami*, kamor vabijo bralce in pripovedovalce kratkih zgodb. V sklopu projekta Herun pa bodo v Pionirski knjižnici Nova vas pripravili odprtje razstave ilustracij Tamare Rimele, pogovor z avtorico in delavnico za dijake II. Gimnazije Maribor.

Mestna knjižnica Ljubljana v okviru projekta Horizonti branja 2026 nadaljuje poslanstvo, načrtano v lanskem programu pod geslom *Branje nas povezuje*. Program pripravljajo v [Centru za promocijo branja](#) v sodelovanju s partnerji, program sofinancira JAK. Jesenski niz dogodkov bo usmerjen v bralni ekosistem s pogovori z avtorji, bralci in knjižničarji o branju, družbi in kulturi; letošnja izdaja se osredotoča na teme poti, razdalj, mej, premikov in spomina ter raziskuje, kako literatura presega meje in razdalje ter odpira prostor za razmislek o sodobnem svetu.

Mestna knjižnica Kranj (MKK) bo tudi letos v spomin na bogato literarno in publicistično delovanje Franceta Pibernika (1928-2021) razpisala natečaj [Samo odločiti se moraš](#) za najboljši esej gorenjskih srednješolcev, ki bo potekal od 2. septembra do 3. decembra 2026. V času NMSB se bo v MKK odvila akcija spodbujanja branja [Kr radi beremo](#), ki bo trajala do januarja 2027, organizirali bodo mesečno druženje ob glasnem branju, ki so ga poimenovali [Dajmo knjigi glas](#) in občasna bralna srečanja z udeleženci iz ranljivih skupin, na katerih bodo brali besedila iz zbirke [Berem zlahka](#). Ob začetku NMSB 2026 je knjižnica izdala tudi priročnik za vodje bralnih skupin *Modro brati in kramljati*.

V okviru nacionalnega medresorskega programa za spodbujanje branja med mladimi športniki [#športajmoinberimo](#) bo tudi letos v Goriški knjižnici potekal pogovor o branju med znanimi športniki in njihovimi mladimi nasledniki. Vsebinski del programa od leta 2024 vodi Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, organizacijski del pa Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez, ki projekt tudi sofinancira. Program je oblikovan v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo,

Ministrstvom za izobraževanje, znanost in mladino, Zavodom RS za šolstvo, Centrom za poklicno izobraževanje RS, Pionirsko – centrom za mladinsko književnost in knjižničarstvo pri Mestni knjižnici Ljubljana ter osmimi splošnimi knjižnicami s statusom osrednje območne knjižnice. Osrednji dogodek letošnjega programa bo 23. septembra 2026 v Goriški knjižnici Franceta Bevka Nova Gorica.

Mladinska knjiga Založba je skupaj s Sekcijo za primarno pediatrijo in Nacionalnim inštitutom za javno zdravje pripravila vseslovensko pobudo [Branje na recept](#). Njen namen je starše opozoriti na pomen skupnega branja, jih spodbuditi k temu, da del skupnega časa z otrokom namenijo tudi branju kakovostnih vsebin, ter tako prispevati k razvoju otrokovega govora, domišljije in mišljenja. Od 1. septembra 2026 bodo vsi otroci ob rednem sistematskem pregledu pri treh letih starosti prejeli zloženko s ključnimi informacijami o pomenu branja in brezplačen izvod tematske številke Cicido – moja prva revija. Gradiva bodo staršem in otrokom izročili pediatri.

Založba pa bo tudi letos v sodelovanju s številnimi kulturnimi organizacijami in partnerji po vsej Sloveniji pripravila [3. Festival izvirne slovenske slikanice](#), ki bo do konca leta ponudil deset navdihujočih dogodkov. Ti bodo povezali priznane slovenske avtorje in avtorice, ilustratorje in ilustratorke, otroke, starše, učitelje, knjižničarje ter vse ljubitelje kakovostnih slikanic. V ospredju bo doživljanje zgodb z vsemi čuti – ob ustvarjanju, poslušanju, gledanju, raziskovanju in delu z rokami.

Založba Malinc za mentorice in mentorje branja ter vse, ki bi si to še želeli postati, 10. oktobra 2026 na OŠ Medvode pripravlja celodnevno izobraževanje [Da branje ne postane španska vas](#). Namen izobraževanja je predstavitev uporabe različnih strategij motiviranja za branje literarnih besedil.

Sekcija za šolske knjižnice pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije 14. oktobra 2026 v Koroški osrednji knjižnici dr. Franceta Sušnika na Ravnah na Koroškem pripravlja strokovno usposabljanje *Lahko branje kot orodje vključevanja: podpora šolskih knjižnic učencem priseljencev in tujcev pri usvajanju in rabi slovenskega jezika*.

Do konca leta 2026 bo v Narodni in univerzitetni knjižnici na ogled razstava ob stoletnici Slovenskega PEN-a – [Stoletje pisanja za mir](#).

Vse do 30. septembra 2026 je odprt javni natečaj za pridobitev naziva [Branju prijazna občina](#), ki ga pripravljajo Združenje splošnih knjižnic, Skupnost občin Slovenije in Ministrstvo za kulturo RS. Od leta 2017 je ta naziv pridobilo že 77 slovenskih občin. Namen natečaja je promocija dobrih praks, ki jih za izboljšanje bralne pismenosti, spodbujanje branja in razvoj bralne kulture izvajajo oziroma spodbujajo občine.

NMSB 2026 tradicionalno spremlja javna medijska in plakatna komunikacijska nacionalna akcija [Beremo skupaj](#) (vodi jo Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS s partnerji). Vzgojno-izobraževalnim zavodom, splošnim knjižnicam in drugim ustanovam, ki spodbujajo branje, bomo tudi letos razdelili več tisoč plakatov in razglednic. Plakati s stripom Marjana Mančka bodo vabili k branju tudi na plakatnih mestih Europlakata po vsej Sloveniji ter avtobusih LPP.

Z vsemi dejavnostmi NMSB 2026 uresničujemo strateške cilje [Nacionalne strategije za razvoj bralne pismenosti 2019-2030](#), ki jo je Vlada RS sprejela decembra 2019.

Vabljeni k sodelovanju!

Informacije:

Alenka Štrukelj, koordinatorka NMSB 2026

E: alenka.strukelj@acs.si

M: +386 40 478 009

pobudniki NMSB

partnerji in sofinancerji NMSB 2025

Medijski partnerji

Podporniki

častni pokrovitelj NMSB 2026

